

واکاوی عناصر تأثیرگذار در عملکرد اقتصادی مجلس (دوره چهارم و پنجم)

دکتر محسن بهشتی سرشت

دانشیار و عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین

mbeheshtiseresht@yahoo.com

زهرا نادی

دانشجوی دکتری تاریخ ایران بعد از اسلام دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین (نویسنده مسئول)

Nadi.zahra90@gmail.com

چکیده

بهبود مناسبات تجاری، فراهم ساختن تسهیلات مالی برای تجار و پیشرفت و توسعه اقتصادی از جمله برنامه‌ها و دغدغه‌های اولیه مجلس شورای ملی بود. این نهاد در دوره‌های چهارم و پنجم فعالیت خود علی‌رغم تغییر فضای سیاسی کشور بعد از کودتای ۱۲۹۹ش. و ترکیب ناهمگون نمایندگان حاضر در مجلس، در زمینه اقتصادی گام‌های مثبتی را برداشت. در این دو دوره از مجلس، به اکثر خواسته‌های تجار که از آغاز مجلس شورای ملی به دنبال آن بودند پاسخ داده شد. در این پژوهش با روش توصیفی - تحلیلی و با تکیه بر اسناد آرشیوی مرکز اسناد و کتابخانه ملی ایران و بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای، به واکاوی عوامل مؤثر در عملکرد اقتصادی مجلس دوره چهارم و پنجم پرداخته شده است. نویسندگان در این مقاله با بررسی مصوبات اقتصادی مجلس به این نتیجه دست یافته‌اند که تحولات ساختار سیاسی کشور بعد از کودتا، تغییر رویکرد دولت و نگرش دولتمردان نسبت به امور اقتصادی، افزایش قدرت عمل مجلس در رد یا تصویب لایحه‌ها، بهبود تعاملات تجار با مجلس و عملکرد رضاخان از جمله عناصر تأثیرگذار در روند فعالیت این نهاد و به تصویب رسیدن بسیاری از لایحه‌های اقتصادی بوده است.

واژگان کلیدی: مجلس شورای ملی دوره چهارم و پنجم، رضاخان، تجار، مصوبات اقتصادی